

Eduard Larsen: Jeg vil tillade mig ganske kort at rette en Anmodning til den højtærede Indenrigsminister om at søge fremskaffet nogle Oplysninger om Virkningen af denne Lov — jeg mener ikke Oplysninger af samme Art som dem, der findes i den Statistik, vi har liggende for os, og hvoraf man kan se, hvilke Personer Loven direkte er kommet til gode, men Oplysninger, der angaar det Formaal, som Loven angiver at have, altsaa om, hvorvidt den virkelig har holdt Folk fri for Fattigvæsenet eller ej. Den almindelige Mening om Loven selv er jo i al Ukklarhed den, at den har virket godt, men det er denne Mening, jeg synes trænger til i nogen Grad at underbygges. Hvad jeg vil vide, er ikke, hvorledes Hjælpekassebestyrelserne tager paa denne Lov — jeg er for øvrigt ganske enig med det ærede Medlem fra Vinderup (Moltesen) i, at det, naar man lovgiver paa et Omraade som dette, er saa vanskeligt at give formelle Regler, at man i afgørende Grad maa stole paa de paagældende Bestyrelses Opræden; i Modsetning til, hvad mit Indtryk er f. Eks. af Fattigforstanderne i København, er mit Indtryk af Hjælpekassernes Bestyrelser det, at de er komne ind paa en Opræden, som giver Anledning til at vente en god Tradition. Men hvad jeg vil spørge om, er: Kan der skaffes Oplysninger om, hvorvidt de Mennesker, som her har fundet Understøttelse, i det hele og store har haft den Gavn deraf, som Loven tilsigtede, nemlig at blive holdte udenfor Fattigvæsenet, i alt Fald for en overskuelig Tid? En saadan Oplysning, kunde man sige, vedkommer slet ikke denne Sag; Hjælpekasserne hjælper visse Personer, og naar de har gjort det, har de sluppet dem og er færdige med dem; men til Brug for Lovgivningsmagten synes jeg dog, det vilde være heldigt, om maa kunde konstateres noget i den Retning. Det forekommer mig, at man maatte kunne gaa to Veje. Man maatte kunne spørge selve Hjælpekassebestyrelserne, som jo navnlig, i alt Fald paa Landet, har Anledning til at gøre adskillige Erfaringer og kende det Menneskemateriale, hvorpaa de anvender Loven, om de har saadanne Erfaringer med Hensyn til de enkelte Personer, at man deraf vil kunne slutte noget om hele Lovens Maade at virke paa. Saa vidt mig bekendt, er dette Spørgsmaal blevet berørt paa Mødet i Fredericia; men man fik ikke af det der fremkomne nogen klar Opfattelse af, hvad de paagældende mente med Sikkerhed at turde paastaa. Den

anden Vej, man kunde gaa, var denne: at forsøge en Statistik — jeg skal indrømme, at en saadan vilde være ganske overordentlig vanskelig at tilvejebringe. Der er i det foreliggende Materiale Oplysninger, som faar mig til at synes, det vilde være heldigt, om man kunde arbejde statistisk videre paa denne Sag. Jeg kan ikke frigøre mig for den Tro, at Loven undertiden ikke har virket i saa stort et Omfang, som man har tænkt sig, i alt Fald maa jeg sige, at dette trænger i højeste Grad til at bevises. Det viser sig nemlig, at af de ca. 28,000 Mennesker, som i Fjor skal være understøttede efter Loven, er der ca. 16,000 Mennesker, som har faaet under 30 Kr. i Understøttelse — jeg taler stadig om Forholdene ude paa Landet, København ser jeg bort fra —; disse Beløb under 30 Kr. skulde altsaa virkelig have været i Stand til at virke i Overensstemmelse med Lovens Formaal paa afgørende Maade. Det er det, jeg synes, at der tiltrænges Bevis for, og jeg synes som sagt, at man kunde tænke sig en Statistik, der gik ud paa at fastslaa, hvor mange der ved den normale Udvikling vilde være blevet fattigunderstøttede, og hvor mange der sandsynligvis har undgaaet Fattigvæsenet, fordi man har faaet denne Lov. Det er mig bekendt, at Marcus Rubin har foretaget en lignende Undersøgelse tidligere, da vi havde faaet Alderdomsunderstøttelsesloven. Jeg indrømmer, at en saadan Statistik naturligvis i væsentlig Grad svæver i Luften, thi der er jo saadanne Momenter, som f. Eks. nedadgaende Tider, der kan forandre Antallet af de fattigunderstøttede; der maa tages Hensyn til det hele økonomiske Tempo, hvori vi lever, det drager maaske flere ind under Fattigunderstøttelsen; der maa tages Hensyn til andre Love, Alderdomsunderstøttelsesloven, Ulykkesforsikringslovene, som drager Folk bort fra Fattigunderstøttelsen. Men jeg vil henstille til Ministeren at overveje, om det ikke kunde være muligt at faa en Statistik netop paa dette Omraade og derigenem at finde ud af, hvilken Betydning denne Lov har haft. Jeg fremhæver det saa meget mere, som det ærede Medlem fra Vinderup (Moltesen) ved hele sin Tale i Virkeligheden, efter hvad jeg kunde forstaa, søgte at undergrave det sunde Fundament i denne Lov. Hvis man ad disse Veje kunde skabe en Statistik eller tilvejebringe fyldestgørende Oplysninger, der viste, at Loven havde haft en vidtstrakt Betydning, vilde det være den bedste Gen-